

Integrering, retorikk og politikk – noen refleksjoner i en valgkamp

Anne Britt Djuve,
Fafo-festen 28.august 2009.

**- Velferdsstaten ødelegger innvandrerne.
Ap og Frp mener norske politikere har vært for
snille og må tørre å stille krav.**

Dagbladet 26.03.2009

Fra sosialdemokrater til liberalister?

- Tradisjonell økonomisk liberalisme: Velferdsstaten er årsak til fattigdom: Arbeidsinsentivene forsvinner - umoral. Løsning på fattigdom: reduser inntektssikringen
- Sosialistenes og sosialdemokratenes ideologer: Klasse og nedarvede privilegier. Kapitalismen selv produserer ulikhet og svingninger i etterspørsel etter arbeidskraft - uflaks. Løsning: omfordeling og motkonjunkturpolitikk
- Arbeidslinja. Mangel på arbeid er problemet, inklusjon i arbeidslivet løsningen. Men hva er det ideologiske grunnlaget?

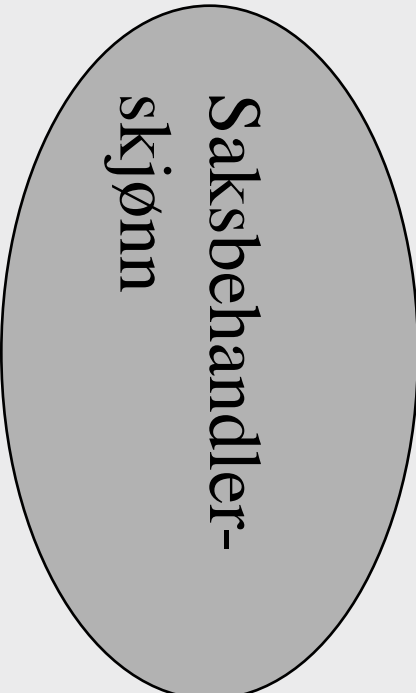
Arbeidslinja – en ideologisk coctail

- Tiltakene i arbeidslinja er i stor grad rettet mot kvalifisering. Problemet er mismatch av kvalifikasjoner, ikke dårlig moral. Så hvorfor ”krav”?
- Klare moralistiske elementer. Rett og plikt. Ansvarliggjøring. ”Ingen nåde for dem som nekter å undertegne velferdskontraktene”
- Sosialpsykologiske/pedagogiske elementer. Klientifisering/lært hjelpeløshet. Rimelige krav formidler anerkjennelse.
- Introduksjonsordningen et godt eksempel: Kvalifiseringstiltak, ”ansvarliggjøring”, og vektlegging av medvirkning og sammenheng mellom innsats og utkomme. I tillegg: likestilling

Uklart ideologisk grunnlag – uklart hvilke krav som skal stilles og hvorfor

- Krav om deltakelse i kvalifisering for arbeidslivet
- Krav om deltakelse i kvalifisering for øvrig samfunnsdeltakelse
- Krav om deltakelse i arbeid (arbeid for sosialhjelp, praksisplasser) – og i hva slags arbeid?
- Hvem er arbeidsfør – og hvem er kvalifiseringsfør?
- Hva med omsorgsarbeid/valgfrihet/kjønnsrollemønstre?
- Hva slags sanksjoner er det rimelig å anvende – overfor hvem (barnefamilier f.eks)?
- Hvor lenge skal tvang og sanksjoner anvendes?

Fra ideologi til krav

Ideologi	Politikk	Implementering
Øk. liberalisme/ moralisme	Disiplinering: Sanksjoner/insentiver – arbeid skal lønne seg	
Empowerment (mektiggjøring)	Anerkjennelse. Individuelt tilpassede krav om deltakelse i kvalifisering	
Likestilling	Insentiver for/ obligatorisk deltakelse i (grunnleggende) kvalifisering	